

עומרי אפרים ואיתי בלומנטל

00:01 , 13.06.14

הרצח הכפול: "הילדים לא הוגדרו בסיכון"

אמם של הילדים שנרצחו במושב ישרש שוחחה עם גורמי רווחה: "היא הייתה נסערת מאוד, בכתה לאורך כל השיחה". הם אישרו כי גופות הילדים יוטסו לארצות הברית וייקברו שם. רב הקהילה בקולומבוס אוהיו: "הילדים הצליחו ופרחו פה". מומחה: ניכרת החמרה בסכסוכי גירושים אלימים

גורמי רווחה שהיו בקשר עם אמם של הילדים שנרצחו במושב ישרש אמש בעת שהותה בארץ, יצרו עמה קשר אתמול (ה') ומספרים כי היא שבורה. "אי אפשר לתאר את מה שהיא עוברת. היא הייתה נסערת מאוד, בכתה לאורך כל השיחה. היא אינה מתכוונת להגיע לארץ משום שאין לה כאן משפחה. גופות הילדים יוטסו לארצות הברית, ושם תיערך הלווייתם". חקירת רצח הילדים, בן 10 ובת 12, נמצאת בעיצומה ומעצר האב הוארך בשבוע.

בני הזוג הכירו בארצות הברית והגיעו לישראל כדי שהאישה תתגייר והם יוכלו להתחתן. נולדו להם שני ילדים, אולם עד מהרה הגיעו גם הבעיות. ב-2010 לאחר שהתלוננה על אלימות מצד בעלה, הופנתה האם עם ילדיה למקלט לנשים מוכות של עמותת "אישה לאישה". "היא הייתה אם למופת ואנחנו זוכרים ילדים מקסימים", אומרת נעמי שניידרמן, מנכ"לית העמותה. "במקרה הזה, הכתובת לא הייתה על הקיר. היא דאגה וחששה אבל הילדים שלה לא הוגדרו בסיכון מיוחד. פסיקה של בית משפט עיגנה את הסדרי הראייה עם האב."

אחרי שנישואיהם עלו על שרטון החליטה האם לקחת את הילדים לארצות הברית. בית המשפט קבע כי בתמורה לכך שתצא מישראל יוכל האב לראות אותם פעמיים בשנה, ואחד הביקורים הסתיים בטרגדיה. "היא כל הזמן חששה ואמרה שהוא מסוגל לעשות דברים נוראיים", אומרת היועצת המשפטית של העמותה, עו"ד נעמה ספראי כהן, שליוותה במשך כמה שנים את האימא. "עברו שלוש שנים מאז שעזבה את ישראל, והשנים כנראה היו רגועות ולכן היה לה קשה לצפות את ההסלמה בהתנהגות של האב. היא נקלעה למצב בלתי אפשרי בישראל. המצב הכלכלי שלה היה קשה ולא הייתה לה משפחה בארץ. היא רצתה לעזוב כדי שתוכל לתת תקווה לילדים שלה."

האם התגוררה באוהיו וקבעה את ביתה החדש בעיר קולומבוס. רב קהילת בית יעקב בצד המזרחי, אבי גולדשטיין, סיפר בשיחה עם ynet על הרגשות הקשים של חברי הקהילה. "אני לא יכול לתאר במילים כמה טרגית המציאות הזאת בשביל הקהילה המגובשת שלנו", הוא אמר. "היא ושני ילדיה, היו אהובים על כולם. הם היו ילדים יקרים ויפים. היא הייתה מגיעה הרבה לבית הכנסת שלנו. גם הילדים הצליחו ופרחו בבית הספר שבו למדו. כרגע הקהילה כולה תומכת

בה ואנחנו עושים כל מה שאפשר כדי לספק לה את התמיכה שהיא צריכה. אני מקווה שהיא תצליח לשקם את עצמה ולהמשיך אחרי הטרגדיה הנוראה הזאת."

הילדים שלמדו בבית הספר "אקדמיית התורה של קולומבוס" בכיתות הרביעית והחמישית היו אהובים מאוד על חבריהם לכיתה, כפי שכתב הרב גולדשטיין במכתב ששלח הבוקר לחברי הקהילה: "שני הילדים פרחו בקהילה שלנו והיו חלק בלתי נפרד ממנה. הם יהיו חסרים מאוד לחבריהם לכיתה, למורים ולשכנים. יהי זכרם ברוך". לבית הספר היהודי בקולומבוס הגיעו מדריכי נוער ואנשי ייעוץ פסיכולוגי כדי לתמוך ולסייע לחבריהם לכיתות הלימוד של שני הילדים.

מוקדם יותר סיפרה חברתה של האם בראיון לגלי צה"ל על שיחתה עמה. "לפני שלוש שנים היא חזרה לקיבוץ עם הילדים, שמעולם לא פגשתי, ואמרו שהיה לה ממש סיוט", היא טוענת. "היא הייתה לקראת המאבק האחרון וידענו שיש מאבק שצפוי לקחת שנה. בינתיים הילדים היו בקיבוץ והיא המשיכה לסבול ממכות. היה הייתה אמא מסורה ולא היה לה קל, עוד לא היה ברור אם היא תוכל לעזוב איתם את הארץ. היא לא חשבה שהוא ירצח אותם, אולי לא יחזיר לה אותם. היא בהלם, שואלת שאלות ומעלה תהיות."

רצח הילדים במושב ישרש מסכם תמונה עגומה עם מספרים בלתי-נתפשים: 71 ילדים נרצחו או נהרגו במכוון על ידי הוריהם ב-12 השנים האחרונות. חיי רבים מהקורבנות ניטלו בעקבות סכסוך גירושיים או מאבק על משמורת. "חלק מהבעיה היא היחס אל הילד כרכוש, הופכים את הילד לחפץ, לא רואים בו אדם ואם משהו הוא שלי ניתן לעשות לו מה שרוצים", אמר מנכ"ל המועצה לשלום הילד ד"ר יצחק קדמן.

ברקע המקרים יצוין כי כבר יותר מארבע שנים שוכבות במגירה מסקנות "ועדת וינטר", שהוקמה לאחר רצח רוז פיזם ב-2008, ונועדו להתוות דרך למניעת רצח ילדים בידי הוריהם. הוועדה שקבעה ליישם את ההמלצות באמצעות שיתוף פעולה אינטנסיבי בין הרשויות הוקמה כבר לפני חמש שנים, אולם

בדיקת ynet העלתה כי הצעת החוק בנושא אף לא נמצאת בדיונים בין משרדי הממשלה. בספטמבר בשנה שעברה השיב משרד הרווחה במענה לפניית ynet כי "בימים אלה מתקיים דיון במשרד הנוגע ליישומו של הדו"ח החל מתחילת שנת 2014". שישה חודשים לאחר תחילת השנה, הדבר כלל לא התממש.

יו"ר הוועדה לזכויות הילד, ח"כ אורלי לוי-אבקסיס, אמרה בתגובה לעיכוב המלצות הוועדה כי "בכל כמה חודשים אנו מעלים את הנושא הזה ודורשים תשובות ממשרדי הממשלה הרלוונטיים, ובכל פעם אנחנו שומעים על מחלוקות בין המשרדים שמעכבות את יישום הדו"ח החשוב הזה." על רקע הרצח הכפול במושב ישרש אמרה ח"כ לוי-אבקסיס כי "ביום הקשה הזה אני קוראת שוב לשר האוצר ולשר הרווחה, שנציגי משרדיהם עדיין נמצאים במחלוקת באשר למספר התקנים שיוקצו לטובת הפעלת התוכנית, לפעול לאלתר ליישוב המחלוקות ולהוציא לדרך את המלצות הדו"ח. עלינו לוודא שאנשי המקצוע יקבלו את האפשרויות הטובות ביותר לפעול בצורה המיטבית

בעבודה הקשה והסיזיפית של איתור הילדים הנמצאים בסיכון ומניעת מקרים טרגיים כאלו בעתיד."

לפי נתוני הביטוח הלאומי, בישראל חיים כיום כ-151,000 ילדים להורים גרושים. "ילדים אלו בוודאי חווים מצוקה מסוימת סביב הגירושים, אך אינם בהכרח ילדים בסיכון", מדגיש פרופ' אשר בן אריה, מנכ"ל מכון חרוב שעוסק בהכשרת מטפלים לאיתור וטיפול בילדים נפגעי התעללות. "לעומת זאת, כ-10,000 משפחות שבהן ההורים מצויים בסכסוך גירושים בעימות גבוה מוכרות במשרד הרווחה. הילדים במשפחות אלו הם ילדים בסיכון

היות והעימות הקשה בין ההורים מציב אותם במצבים מורכבים מאוד, שאף עלולים לסכן אותם נפשית ופיזית."

פרופ' בן אריה הוסיף כי "בשנים האחרונות יש מגמה של עלייה במספר המקרים הללו והחמרה בגובה הסכסוך. מה שמאפיין את אותם מקרים זה האשמות שווא על פגיעות בילדים, שימוש בילדים ככלי במאבק הגירושים והסתה של ילדים נגד ההורה השני."

בהקשר זה של ילדי גרושים אמר ד"ר קדמן כי "במאבקי גירושים יש לעתים ניסיון להכאיב לצד השני, ללחוץ במקום הכי כואב שזה הילדים. הורים רוצחים גם מתוך תפישה מעוותת שהם גואלים אותם למקום טוב יותר. ההצעה שלנו היא שלא יהיה ניתן לאשר את תהליך הגירושים בבית המשפט לפני ששני ההורים יצהירו על כך שעברו בהצלחה קורס לשליטה בכעסים למניעת כאב ופגיעה בילדים."

הורים שרצחו את ילדיהם	
ספטמבר 2013 : אלי גור השליך למוות את ילדיו יהב (5) ועדן (3) והתאבד	
ספטמבר 2013 : קרינה בריל רצחה את ילדיה איגור (7) ומירה (5)	
ספטמבר 2013 : באשיר נג'אר רצח את גרושתו, את שלוש בנותיו מאדלין (16), אמאני (15) ולמא (5) ואדם נוסף	
מאי 2013 : עלי אמטיראת רצח את שתי בנותיו רימאס (4) ואסינאד (שנותיים)	
ספטמבר 2012 : אחלאס אלערג'אן רצחה את שלושת ילדיה עבד-אמוהיימן (7), מרים (4) ודלאל (חודשיים)	
נובמבר 2010 : מיכל אלוני רצחה את בנותיה נטלי (6) ורוני (4)	
יולי 2010 : איתי בן דרור רצח את ילדיו עומר (10), רוני (8) ואור (5)	